

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 80
IM. KORNELA MAKUSZYŃSKIEGO
W POZNANIU
W ROKU SZKOLNYM 2023/2024**

Podstawy prawne

Najważniejsze założenia związane z realizacją WSDZ w szkole zawarte są w dokumentach:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm.) zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”.
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r . - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r., Nr 118, poz. 1112, Nr 137, poz.1304, Nr203, poz. 1966, Nr 228, poz.2258 oraz z 2004r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1845) dotyczy zasadności zatrudnienia w szkole doradcy zawodowego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutowych publicznych przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001r. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416) nakładają na dyrektorów i rady pedagogiczne „obowiązek organizacji wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu”.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013.532 z dnia 7 maja 2013 r.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 sierpnia 2018 w sprawie doradztwa zawodowego
- Rozporządzenie MEN z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 325).

1. Założenia WSDZ

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w Szkole Podstawowej nr 80 obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do poziomu i kierunku kształcenia, wyboru zawodu.

Efektywne doradztwo edukacyjno-zawodowe w szkole realizowane jest:

- oddział przedszkolny (preorientacja zawodowa)
- klasy I-III (orientacja zawodowa),
- klasy IV-VI (orientacja zawodowa),
- klasy VII-VIII (doradztwo zawodowe).

System ten określa rolę i zadania nauczycieli w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, metody pracy.

Dobrze przygotowany uczeń do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który wie, jakie ma zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny, zna swoją wartość, umie samodzielnie wybrać szkołę ponadpodstawową, ma plany na przyszłość.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- Wybór zawodu jest procesem rozwojowym stanowiący ciągłość decyzji podejmowanych przez wiele lat.
- Na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy.
- Preferencje edukacyjne i zawodowe są zależne od uwarunkowań wewnętrznych (cechy osobowości, temperament, zdolności) i zewnętrznych człowieka (doświadczenia, otoczenie społeczne).
- Szkoła podstawowa obok rodziny stanowi środowisko mające istotny wpływ na podejmowanie decyzji edukacyjnych uczniów.
- Działania w ramach WSDZ powinny być zaplanowane, spójne, prowadzone w sposób ciągły i systematyczny.

2. Główne cele pracy w zakresie doradztwa zawodowego

Podstawowe cele pracy w zakresie doradztwa zawodowego:

- przygotowanie uczniów do świadomego i trafnego planowania kariery edukacyjnej i zawodowej,
- wzbudzanie aktywności uczniów w kierunku samopoznania i samooceny,
- rozpoznanie przez uczniów własnych predyspozycji i zainteresowań,
- zapoznanie z polskim systemem edukacji i strukturą szkolnictwa,
- przybliżenie zasad rekrutacji do szkół wyższego stopnia.
- zachęcanie uczniów do pogłębiania wiedzy o zawodach,
- kształtowanie postawy przedsiębiorczości i aktywności wobec pracy,
- rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania,
- uczulanie uczniów na potrzebę konfrontowania swojego stanu zdrowia z wymaganiami wybieranego zawodu,

3. Główne zadania Szkoły w zakresie doradztwa zawodowego

Głównymi zadaniami szkoły w zakresie doradztwa zawodowego są:

- wspieranie uczniów w planowaniu ścieżki edukacyjno – zawodowej,
- wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych na rzecz młodzieży,
- rozpoznawanie zapotrzebowania uczniów na informacje dotyczące edukacji i kariery,
- gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych,
- udzielanie indywidualnych porad uczniom i rodzicom,

- wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy uczniów,
- kierowanie, w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i urzędach pracy, lekarzy itp.,
- współpraca z instytucjami wspierającymi realizację Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.

4. Szczegółowe zadania szkoły w zakresie doradztwa zawodowego

-w zakresie pracy z uczniami:

- wdrażanie uczniów do samopoznania,
- wyzwalanie wewnętrznego potencjału uczniów,
- kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron,
- rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie,
- wyrabianie szacunku dla samego siebie,
- planowanie własnego rozwoju,
- konfrontacja samooceny z wymaganiami szkół i zawodów,
- poznanie możliwych form zatrudnienia,
- poznanie lokalnego rynku pracy,
- poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego,
- poznawanie struktury i warunków przyjęć do szkół ponadpodstawowych,
- diagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych,
- poznawanie różnych zawodów,
- gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjno – zawodowych,
- indywidualną pracę z uczniami, którzy mają problemy z wyborem szkoły i zawodu,
- udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

- w zakresie pracy z rodzicami:

- wypracowanie form wspierania dzieci w wyborze ich dalszej drogi życiowej,
- przedstawianie aktualnej oferty edukacyjnej szkolnictwa,
- spotkania z rodzicami, którzy zgłaszają potrzebę doradztwa zawodowego.

- w zakresie współpracy z nauczycielami:

- utworzenie i zapewnienie ciągłości działania Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa zgodnie ze statutem szkoły,
- określenie priorytetów dotyczących orientacji i informacji zawodowej w ramach harmonogramu doradztwa zawodowego,
- udzielanie wsparcia i pomocy w pracy wychowawczej,

5. Osoby odpowiedzialne za realizację WSDZ

Za realizację WSDZ odpowiada :

- Dyrekcja;
- Doradca zawodowy
- Wychowawcy klas;
- Nauczyciele przedmiotów;
- Pedagog szkolny;
- Psycholog;
- Bibliotekarz;
- Instytucje zewnętrzne, osoby jak: PP-P, WUP, CDZdM, pracodawcy, przedstawiciele konkretnych zawodów itp..

Dyrektor w tym zakresie:

- zatrudnia szkolnego doradcę zawodowego;
- powołuje koordynatora działań w ramach WSDZ,
- popiera i wspierać działania w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkole;
- tworzy pozytywną atmosferę wokół problemu.

Koordynator działań z doradztwa edukacyjno-zawodowego/ doradca :

- koordynuje działania zespołu w ramach rocznego planu;
- realizuje określone działania, zadania np. współpracować z pracodawcami, przedstawicielami różnych zawodów
- organizować we współpracy z nauczycielami i innymi pracownikami szkoły spotkania ze specjalistami z WUP i innymi;
- współtworzyć bazę informacyjną z zakresu orientacji i informacji zawodowej.

Nauczyciele w tym zakresie:

- wychowawcy włączają elementy doradztwa do planu wychowawczego;
- nauczyciele przedmiotów włączają w przedmiotowe treści programowe elementy orientacji, informacji zawodowej;
- zapraszają na lekcje doradców i innych specjalistów; zapraszają przedstawicieli różnych zawodów
- współpracują z koordynatorem doradztwa w szkole;
- współpracują z rodzicami.

6. Treści i czas realizacji programu

Treści z zakresu doradztwa zawodowego będą realizowane w ciągu roku szkolnego na:

- lekcjach z doradztwa zawodowego
- zajęciach z wychowawcą podczas godzin wychowawczych,
- lekcjach przedmiotowych
- warsztatach pozalekcyjnych, Arenie Zawodów, Targach Edukacyjnych i wycieczkach zawodoznawczych,
- spotkaniach indywidualnych,
- w bazach informacji o szkołach ponadpodstawowych

7. Formy i metody pracy doradczej:

Formy adresowane do uczniów:

- Diagnoza i analiza potrzeb na podstawie obserwacji, wywiadów, ankiet,
- Konsultacje i porady związane z dalszą edukacją (również dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi)
- Warsztaty grupowe - pozwalające na odkrywanie swoich zainteresowań, umiejętności i predyspozycji zawodowych, ukazujące potrzebę planowania własnej przyszłości zawodowej
- Zajęcia grupowe - nakierowane na rozwój umiejętności społecznych i interpersonalnych: komunikacji, współpracy, przezwyciężania stresu
- Koła zainteresowań
- Zajęcia grupowe umożliwiające poznanie różnych zawodów i związanych z nimi wymagań, filmy zawodoznawcze
- Realizowanie treści zawodoznawczych na lekcjach poszczególnych przedmiotów
- Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów
- Wyjścia i wycieczki szkolne do zakładów pracy

Formy adresowane do rodziców uczniów:

- Konsultacje i porady udzielane przez nauczycieli/specjalistów na terenie szkoły
- Kierowanie do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży w Poznaniu na konsultacje z doradcą zawodowym
- Udział w dniach otwartych szkół ponadpodstawowych
- Udostępnianie informacji edukacyjnych (prezentacja założeń pracy edukacyjnej na terenie szkoły na rzecz uczniów, informacji na temat zasad i terminów rekrutacji)

Formy adresowane do nauczycieli:

- Tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą
- Śledzenie losów absolwentów

Metody pracy doradczej:

- Metody aktywizujące (burza mózgów, dyskusja, giełda pomysłów)- wspólne pracowanie nad rozwiązaniem problemu
- Drama – krótkie scenki i inscenizacje, odgrywanie ról; metody plastyczne – komiksy, plakaty
- Metody audiowizualne - wykorzystanie Internetu jako narzędzi zdobywania informacji, programy i prezentacje multimedialne,
- Filmy edukacyjne
- Gry i zabawy rozwijające myślenie strategiczne
- Trening komunikacji i zachowań społecznych,

8. Współpraca z instytucjami zajmującymi się doradztwem edukacyjno – zawodowym

Szkoła Podstawowa nr 80 współpracuje w miarę realizacji swoich potrzeb z następującymi instytucjami doradczymi:

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Poznaniu,
- Szkoły Ponadpodstawowe,
- Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży w Poznaniu,
- OHP,
- Krajowy Ośrodek Wsparcia Edukacji Zawodowej i Ustawicznej,
- Wojewódzki Urząd Pracy
- Ośrodek Rozwoju Edukacji

9. Efekty wynikające z wdrożenia WSDZ w Szkole

Dla uczniów i rodziców:

- Dostęp do informacji edukacyjnej i zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
- Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
- Kształtowanie odpowiednich postaw, nawyków, umiejętności i wiedzy oraz aktywności zawodowej uczniów.
- Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia do nauki i pracy.
- Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.
- Przygotowania uczniów do pełnienia różnych ról społecznych.

10. Ocena i ewaluacja

Realizacja Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego powinna opierać się na stałym monitorowaniu, ewaluacji i kontroli podjętych działań. Kontrola powinna być dokonywana w celu usprawnienia i ulepszania realizowanych zadań lub wytyczenia nowych form pracy. Wykorzystana zostanie do tego technika wywiadu i obserwacji. Ewaluacja pozwala także zaobserwować dynamikę procesu i rodzące się nowe potrzeby czy niezaplanowane rezultaty. Dzięki ewaluacji można dokonywać aktualizacji działań doradczych, odkrywać aktualne potrzeby i oczekiwania - co pozwala na długoterminowe planowanie działań.

Roczny Plan Pracy Doradcy Zawodowego w roku szkolnym 2023/2024

OBSZAR DZIAŁAŃ	TERMIN	UWAGI
PRACA SAMODZIELNA		
Opracowanie Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.	Sierpień/Wrzesień	
Opracowanie Rocznej Planu Pracy	Sierpień/Wrzesień	
Doskonalenie własnego warsztatu pracy	Cały rok	
Analiza potrzeb doradczych (konsultacje z Dyrektorem, wychowawcami, Pedagogiem, Psychologiem)	Wrzesień/ październik	
Systematyczne gromadzenie i aktualizowanie informacji edukacyjnych i zawodowych	Cały rok	
Wzbogacanie wyposażenia warsztatu pracy doradcy zawodowego	Cały rok	
Uczestnictwo w Arenie Zawodów, Targach Edukacyjnych	II semestr	
Utworzenie gazetki Kącika Informacji Zawodowej. Gromadzenie materiałów	Cały rok	

dotyczących informacji rekrutacyjnej, zawodowej		
PRACA Z UCZNIEM		
Promocja działań doradcy zawodowego na terenie szkoły (strona internetowa szkoły, indywidualne rozmowy itp.).	Cały rok	
Diagnozowanie oczekiwań i zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej	Cały rok	
Udostępnianie uczniom informacji edukacyjnych i zawodowych.	Cały rok	
Prowadzenie grupowych zajęć z doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII- 10 godzin /klasa	Cały rok	
Prowadzenie indywidualnych konsultacji dla uczniów związanych z samopoznaniem oraz wyborem szkoły i zawodu , wejście na rynek pracy	Cały rok	
Organizowanie spotkań z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych, instytucji rynku pracy, pracodawcami, absolwentami, pracownikami Wojewódzkiego Urzędu Pracy itp.	Cały rok	
Wyjścia uczniów na Targi Edukacyjne, udział w Arenie Zawodów	II semestr	
Analiza losów absolwentów	Wychowawcy klas	
PRACA Z RODZICAMI		
Promocja działań doradcy zawodowego (informacje na stronie internetowej szkoły, spotkania na zebraniach z rodzicami itp.).	Cały rok, na zebraniach z rodzicami: wrzesień, luty	
Udostępnianie rodzicom informacji edukacyjnych i zawodowych	Cały rok	
Prowadzenie indywidualnych rozmów z zakresu działań doradcy zawodowego	Cały rok	
Spotkanie z rodzicami. Świadomy wybór-dobry wybór.	II semestr	

PRACA Z NAUCZYCIELAMI		
Promocja działań doradcy zawodowego (informacje na stronie internetowej szkoły, indywidualne rozmowy itp.)	Cały rok	
Udostępnianie wychowawcom informacji edukacyjnych i zawodowych	Cały rok	
Prowadzenie indywidualnych konsultacji dla nauczycieli, wychowawców z zakresu doradztwa zawodowego	Cały rok	
Współpraca w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań z zakresu doradztwa edukacyjnego i zawodowego	Cały rok	
Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę	Cały rok	

Opracowała: Katarzyna Barańska